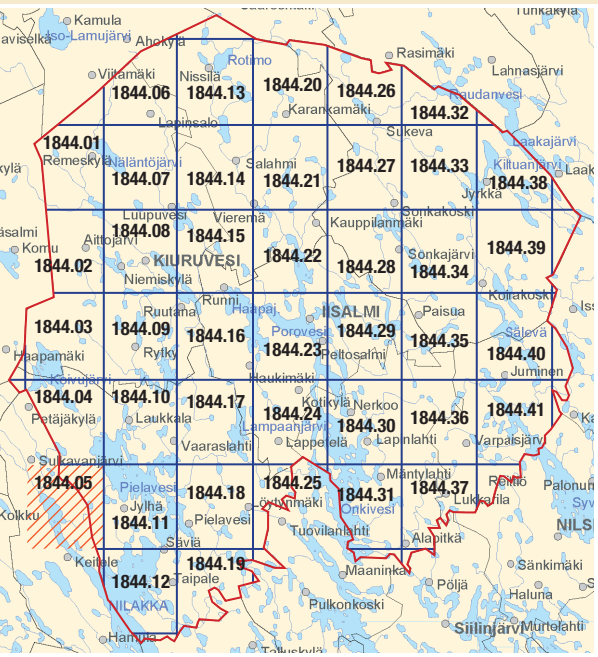

Iisalmen pitäjät 1840-luvulla

Formulaire

Suomen maanmittareille
ohje piirtää ja värittää karttoja.

Suomen Keisarikunnan Maanmittauskonttorin
jyväskylän 1824

Maantieteelliset kartoitukset olivat olleet lähes pysähtyneissä autonoman ajan ensi vuosikymmenet, kunnes vuonna 1840 alettiin suunnitella Suomen uutta yleiskarttaa. Yleiskartan pohjaksi laadittiin vuosina 1841-1855 kartat noin 360 pitäjästä mittaakaavaan 1:20 000. Uusi pitäjänkartasto oli selkeä parannus aikaisempaan 1700-luvun pitäjänkartastoon verrattuna, sillä isojakotoimitusten vuoksi oli olemassa jo runsaasti uutta karttojen pohja-aineistoa. Pitäjänkartastoa ylläpidettiin 1800-luvun lopulle saakka piirtämällä tai liimaamalla vanhan kartan päälle uusia tietoja, maanomistuksessa tapahtuneita muutoksia jne., ja pitäjänkarttoille saattoi taten ilmestyä esim. rautatielinjoja. Pitäjänkarttojen ylläpidon ohjeet laatiin 1840- ja 1950-luvulla peruskartan lehtiä ja lehdet liimattiin alustapaperille. Pitäjänkartan lehdet löytyvät Kansallisarkiston kokoelmista suunnitellun peruskartan mukaisessa lehtiäissään.

- Emäkirkko - Moderkyrka
- Kappeli - Kapell och Anex
- Kuninkaankartano ja Säteri - Kungsgård och Säteri
- Kartano - Bebyggda Gårdar
- Kylä - By
- Yksittäistalo - Enstaka Hemman
- Talo - Hemman
- Torppa - Torp
- Talon nro 10 tiluksia
- Rautaruukki - Jern Bruk
- Lasiruukki - Glas Bruk
- Manufaktuuri, Tehdas - Manufacturverk
- Pappila - Prästgård
- Kestiekivari - Gästgäfvaregård

- Felto - Åker
- Niitty - Äng
- Uudispelto - Åker Upodlingsmark
- Uudisniitty - Ång Upodlingsmark
- Kangas ja Hickaharju - Moar och Sandåsar
- Korpi - Skogbevixt Massa
- Avosuo - Flack Massa
- Kuusivaltainen suo - Grankarr
- Kaskimaa - Svedjemark
- Mäki, Avokallio - Berg

- Järvi - Sjö
- Joki - Åa
- Kivisilta - Bro af Sten
- Nostosilta - Vindbrugga
- Lautta - Färja
- Mylly - Mjöl Qvarn
- Saha - Säg Qvarn
- Puussilta - Bro af Träd
- Puro - Bäck
- Joki, puro - Rännil
- Tuulimylly - Waderqvarn
- Lähde - Källa

- Hopeamalmio - Silfvermalm
- Kuparimalmio - Kopparmalm
- Rautamalmio - Jernmalm
- Muinaisraunio - Ruin
- Neljännestolppa - Fjerdelsstolpe
- Lehtimetsä - Löfskog
- Havumetsä - Barrskog
- Yleinen maantie - Allm. Landsväg
- Kylätie - Byaväg
- Pitäjäntie - Sockneväg
- Yleinen talvitie - Allm. Vinterväg
- Valtakunnan raja - Riksgräns
- Lääninraja - Länegräns
- Kihlakunnan raja - Häradsgräns
- Pitäjänraja - Socknegräns
- Kyläraja - Byagräns

Iisalmen Pitäjät
Karttoitusvuosi: 1844 - 46; täydennetty 1890
Alkuperäinen Kartta: Kansallisarkisto
Mittakaava: 1 : 20 000
Kartan koko: n. 25 % pienennys alkuperäiseen
152 v. Virstamäärä kestäkievarista kestäkievarin
Virsta on vanha slaavilainen laumasana
• Ruotsin virsta 2672 m
• Venäjän virsta 1066 m
• Suomen virsta 1069 m
Karttoittajat: Waramaanmittarit P. G. Hynen, T. E. Härtman, G. Thilen
Tulkinta: Heikki Rantatupa, Matti Pehkonen
Painopaikka: Painotalo Seiska Oy
Painoika: v. 2010
Karttanumero: 1844-05